Analizy OSW

OŚRODEK STUDIÓW WSCHODNICH 16.11.2011 www.osw.waw.pl

Więcej państwa w węgierskiej energetyce

Andrzej Sadecki

W październiku węgierski parlament przyjął opracowaną przez rząd Narodową strategię energetyczną do roku 2030. Poprzedni tego rodzaju dokument został uchwalony przez socjalistów trzy lata temu, ale rząd Viktora Orbána, który objął władzę wiosną 2010 roku, uznał, że zmiany w gospodarce światowej wymuszają opracowanie nowej strategii długoterminowej. Główne kierunki węgierskiej polityki energetycznej przedstawione w strategii nie uległy zmianie. Priorytetem pozostaje zapewnienie niezależności energetycznej poprzez dywersyfikację źródeł energii i szlaków dostaw, ograniczenie zależności od importu oraz zwiększenie roli energii atomowej oraz odnawialnych źródeł energii (biomasa, geotermia). Większy nacisk położono natomiast na rozbudowę połączeń transgranicznych (w tym korytarz gazowy północ–południe) oraz rolę państwa w energetyce, które ma chronić konsumentów przed wzrostem cen. W strategii potwierdzono wolę modernizacji elektrowni atomowej w Paks oraz jej rozbudowę, co będzie miało kluczowe znaczenie dla ograniczania emisji dwutlenku węgla.

Komentarz

- Strategia odzwierciedla tendencje etatystyczne obecne w węgierskiej polityce i potwierdza, że dotychczasowe działania rządu nie były jedynie doraźne. Państwo węgierskie po odkupieniu od rosyjskiego koncernu Surgutnieftiegaz pakietu 21,2% akcji stało się w tym roku największym udziałowcem naftowo-gazowej spółki MOL, ale na głównego wykonawcę polityki energetycznej rządu wyrasta państwowy koncern elektroenergetyczny MVM. Wiosną jego spółka zależna OVIT została węgierskim wykonawcą budowy łącznika gazowego ze Słowacją (zastępując spółkę MOL). MVM powierzono także stworzenie giełdy gazowej, której otwarcie planowane jest na początek 2013 roku. Należy się spodziewać dalszego rozszerzenia działalności MVM oraz utworzenia nowego przedsiębiorstwa państwowego, zajmującego się handlem gazem ziemnym.

- Istotne miejsce w węgierskiej polityce energetycznej będzie odgrywać rozbudowa transgranicznych połączeń gazowych z sąsiadami. Zdaniem rządu Orbána mogą one istotnie poprawić bezpieczeństwo energetyczne kraju, tworząc konkurencyjne warunki na rynku gazowym i wzmacniając pozycję Węgier w negocjacjach nowej umowy gazowej z Rosją (obecna wygasa w roku 2015). W strategii przewidziano docelowe umożliwienie dostaw z kierunku austriackiego i słowackiego o łącznym wolumenie 10–12 mld m^3

surowca. Rząd stara się dotrzymać terminów realizacji interkonektora ze Słowacją: 2 listopada nadano inwestycji specjalny status, który ma umożliwić przeprowadzenie postępowań przygotowawczych w przyspieszonym trybie i oddanie gazociągu do użytku na początku 2015 roku. Inwestycja jest kolejnym (po zrealizowanych połączeniach z Chorwacją i Rumunią) elementem korytarza energetycznego północ–południe, który ma umożliwić Węgrom m.in. dostęp do terminalu LNG w Polsce oraz do polskich złóż gazu łupkowego.

- W strategii podtrzymano zaangażowanie Węgier w realizację południowego korytarza gazowego (projekty Nabucco, AGRI), a także w projekt gazociągu South Stream. Węgry zapewne będą się starały nie przesądzać o swojej preferencji dla któregoś z konkurencyjnych projektów do czasu, gdy jeden z nich nie nabierze zdecydowanie bardziej realnych kształtów. Rząd węgierski będzie się skupiał przede wszystkim na współpracy regionalnej i rozbudowie połączeń transgranicznych, na których realizację ma większy wpływ i które szybciej mogą przynieść wymierny efekt.